

UNGE TALENTER
Efterårsprogram 2024
Akademiet for Talentfulde Unge Øst
Årgang 2023 & 2024

Indhold

Velkommen til efterårsprogrammet på ATU Øst	s. 3
Talent	s. 7
Faglige forløb	s. 10
Studieværktøjer	s. 18
Åbent Akademi - Workshops, virksomhedsbesøg og foredrag	s. 24

Velkommen til efterårsprogrammet 2024 på ATU Øst

Unge Talenter – de videbegærlige og nysgerriges fællesskab

Som deltager på Unge Talenter (UT) er du en del af et helt særligt fællesskab, hvor du får mulighed for at udfordre dig selv og dyrke dine interesser og nysgerrighed sammen med andre videbegærlige og nysgerrige elever.

I efteråret fortsætter vi, hvor vi slap i foråret med fokus på de 4 temaer: **Klima, Stem, Business og Talent**. Vi vægter som altid fællesskabet højt, derfor er meget af undervisningen centreret omkring gruppearbejde og med plads til det sociale.

En anden ting, vi gør meget ud af, er muligheden for at selv at sammensætte dit UT forløb, så det passer til lige netop dig og dine interesser.

Du vil kunne læse mere om semestrets spændende program på de kommende sider.

Program

UT består af fem overordnede moduler, du kan vælge imellem:

- Talentudvikling
- Faglige forløb
- Studieværktøjer
- Åbent Akademi
- Camps og fællesskab

Du sammensætter selv programmet efter dine interesser og din tid. Det betyder, at du selv vælger, hvilke aktiviteter, du har lyst til at deltage i; der er hverken karakterer, lektier eller andre forpligtelser at tænke på. I alt deltager du i aktiviteter og camp svarende til omtrent 100 point, som samtidig udløser et diplom. Deltager du mindre, får du stadig et deltagerbevis. Ønsker du at deltage mere, så skriv til os, så ser vi, hvad der er muligt.

Du kan frit vælge mellem det faglige forløb, studieværktøjer og åbent akademi. Det eneste, du er bundet til at deltage i, er talentudvikling (12 point i alt) og camp (20 point i alt).

Nedenfor finder du et overblik over efterårets program.

Unge Talenter - program efterår 2024		
Talentudvikling	Faglige forløb	Studieværktøjer
Der er et nyt tema hvert semester. Én workshop á 3 timer.	Der kan vælges mellem fire forskellige forløb. 3 workshops pr. semester, i alt 9 timer	Der kan vælges mellem 5 forløb. Én eftermiddag pr. semester á 3 timer
LÆRING, MÅL & MINDSET Samarbejde og relationer (Árgang 23) Motivation (Árgang 24) (Udskudt til 2025)	KLIMA Klimatilpasning – hvad kan vi selv gøre? STEM Humanbiologi Kosmologi og astrofysik BUSINESS Iværksætteri, ide og marked Jura og cybersikkerhed TALENT Trivsel og flow	Gruppearbejde Kreativ tænkning Præsentationsteknikker Effektive studieteknikker Adfærdstyper
Åbent Akademi		
Vælg frit mellem en lang række forskellige aktiviteter, virksomhedsbesøg og workshops, á 2 timer og op		
Camps og fællesskab		
Vær med i et stærkt fællesskab på UTs sommercamp, London/Oxbridge turen eller en af de mange andre spændende sociale arrangementer		

1 undervisningstime svarer til 1 point. Det vil sige, at du får 9 point for at deltage i et fagligt forløb, 3 point for at deltage i en workshop om talentudvikling eller studieværktøjer og mellem 1 og 5 point for at deltage i Åbent Akademi afhængig af, hvor langt et oplæg, der er tale om. De fleste varer 2-3 timer.

Du kan altså selv vælge, om du f.eks. vil deltage i to faglige forløb (18 point) og et Åbent Akademi (2 point), eller om du hellere vil undersøge en masse forskellige emner og sammensætte på kryds og tværs i det Åbne Akademi og studieværktøjerne. Dog vil UT altid omfatte deltagelse på talentmodulet samt vores sommercamp, hvor vi har ekstra fokus på fællesskab og talentudvikling. Du kan se fire eksempler på forskellige måder at sammensætte dit semester på nedenunder:

SCIENCE:	KLIMA:	BUSINESS:	BREDT PROGRAM:
Samarbejde og relationer (Talentudvikling, 3 point)	Motivation (Talentudvikling, 3 point)	Motivation (Talentudvikling, 3 point)	Samarbejde og relationer (Talentudvikling, 3 point)
Kosmologi og astrofysik (Faglige forløb, 9 point)	Klimatilpasning – hvad kan vi selv gøre? (Faglige forløb, 9 point)	Iværksætteri, ide og marked (Faglige forløb, 9 point)	Kosmologi og astrofysik (Faglige forløb, 9 point)
På rejse gennem universet (Åbent Akademi, 2 point)	Jordens forhistoriske klimakatastrofer (Åbent Akademi, 2 point)	Ukraines uafhængighedsdag (Åbent Akademi, 3 point)	Ukraines uafhængighedsdag (Åbent Akademi, 3 point)
Fra Kemi til Krop – besøg på Institut for Lægemediddesign og Farmakologi (Åbent Akademi, 5 point)	Fortidens og fremtidens vilde natur (Åbent Akademi, 2 point)	Hvor er USA på vej hen? (Åbent Akademi, 2 point)	AI mellem fornuft og følelse (Åbent Akademi, 2 point)
Swampland programmet, strengteori, mørk energi, ekstra dimensioner (Åbent Akademi, 1 point)	Swampland programmet, strengteori, mørk energi, ekstra dimensioner (Åbent Akademi, 1 point)	Præsentationsteknikker (Studieværktøjer, 3 point)	Effektive studieteknikker (Studieværktøjer, 3 point)
	Gruppearbejde (Studieværktøjer, 3 point)		

Hvis du vil have en jævn fordeling af undervisning over de 4 semestre, anbefaler vi, at du i gennemsnit vælger, hvad der svarer til omkring 20 point per semester. Det svarer til ca. én aktivitet hver 14. dag. Du er dog også meget velkommen til at tage flere aktiviteter det ene semester og færre et andet – fleksibiliteten betyder netop, at du kan tilpasse programmet til dine behov. Ræk endelig ud, hvis du har spørgsmål eller brug for hjælp med planlægning af dit program.

Påvirk programmet

Har du gode ideer til emner og oplægsholdere, du gerne vil opleve i UT programmet, så kontakt vores to programledere: Nicolai Amdrup, nicolai@talentfuldeunge.dk (faglige forløb, studieværktøjer og talentudvikling) og Caroline Hjælmhof, cah@talentfuldeunge.dk (åbent akademi). Vi glæder os til at høre fra dig.

Semesterets vigtige datoer

Vi åbner samlet for alle pladser på alle aktiviteter i september samt halvdelen af pladserne på de øvrige aktiviteter i resten af semestret d. 30. august.

- D. 15. september – åbner vi for de resterende pladser i oktober
- D. 15. oktober – åbner vi for de resterende pladser i november
- D. 15. november – åbner vi for de resterende pladser i december

Så du kan enten vælge at fremtidsplanlægge for hele semestret eller løbende tilmelde dig, således som det passer ind i din kalender.

Lidt praktisk information

Det er dit ansvar at tilmelde dig de workshops og arrangementer, du er interesseret i. Pladserne fordeles efter først-til-mølle princippet. Bliver du forhindret i at deltage, så sørg for at framelde dig hurtigst muligt, så andre kan få glæde af pladsen.

Ved sygdom eller anden akut opstået situation kan du framelde dig ved at sende en mail til Lena Bredlund, lena@talentfuldeunge.dk.

Husk også at give besked, hvis du enten er forsinket eller skal gå før tid.

Når du har brug for støtte og vejledning?

Vi står altid til rådighed for vores UT elever. Skulle dit forløb på UT blive mødt af udfordringer, så kontakt os endelig, så vi kan hjælpe med at finde de bedste løsninger for lige netop dig. Vores vigtigste opgaver er at sikre, at du har en god oplevelse, mens du er en del af UT programmet.

Har du spørgsmål eller brug for råd og vejledning, så kontakt Lena Bredlund, lena@talentfuldeunge.dk.

Når Planorama driller

Oplever du, at Planorama driller, så kontakt os hurtigst muligt, så vi kan få løst problemet. Send en mail til Lena Bredlund, lena@talentfuldeunge.dk, gerne så detaljeret som muligt.

Vi glæder os til at se dig!

Mange hilsner
ATU Øst

Talentudvikling

Dyrk dit talent – med stærke relationer og godt samarbejde [Årgang 2023]

Hvornår: offentliggøres senere

Det gode samarbejde handler om stærke relationer, fælles mål samt afstemning af forventninger om, hvordan vi når målet. Det ekstraordinært gode samarbejde kræver desuden ledelse og struktur samt forståelse af, hvad et team er for en størrelse. På workshoppen vil du lære mere om, hvordan det gode samarbejde skabes og vedligeholdes, hvordan du som leder i et samarbejde kan skabe retning og sammenhold. Du vil lære mere om, hvordan du bygger tillid og tryghed i samarbejdet.

Når vi samarbejder, sker det ofte, at der opstår en synergi, som bevirker, at resultaterne både bliver bedre og at det er sjovere at løse opgaven. Der er også situationer, hvor samarbejde ikke er nyttigt – eller måske ligefrem en begrænsning for at komme i mål – og det er således vigtigt at kunne kende forskel på, hvornår der skal fokus på individet versus det kollektive. Størrelsen på gruppen, du skal samarbejde i, har også en stor betydning. Alle disse forhold arbejder vi med på workshoppen.

På workshoppen lærer du:

- Hvordan du bygger et godt samarbejde – samt hvilken rolle du kan spille i opbygningen og fastholdelsen af den gode energi
- Hvordan du som leder af en gruppe kan samle trådene og holde fokus i samarbejde
- Om hvilke situationer det ikke rigtig kan betale sig at investere i at skabe et samarbejde
- Hvordan fælles forventninger er afgørende for et godt samarbejde

Medbring:

På talentworkshoppen skal du sørge for at medbringe pen og notepapir.

Underviser:

Flemming Christensen er blandt de førende eksperter i verden indenfor Enneagrammet, der bl.a. beskriver, hvordan ledere udvikler sig til originale og autentiske ledere samt hvordan teams bliver robuste og solide enheder, der kan modstå forandringer og pres. Han er forfatter til 18 bøger og har uddannet ledere hos mange store danske virksomheder.

Dyrk dit talent – motivation [Årgang 2024]

Hvornår: workshoppen bliver afholdt i starten af 2025. Datoer kommer senere.

Oplever du, at det til tider kan være svært at tage en beslutning? At vælge til og fra, når det hele lyder spændende? På workshoppen kommer du til at se nærmere på begrebet *motivation*, som er tæt knyttet til dine personlige værdier.

Når vi føler os motiveret, begynder vi at handle, tænke og føle. Vi kan både være motiverede til at opnå eller til at undgå noget. Men hvordan skelner du den oprigtige motivation fra den falske? Her er den store udfordring at kende sine værdier, finde dem, udfolde og forstå dem, acceptere dem og arbejde med dem. I den forbindelse er *enneagrammet* et godt sted at starte, fordi enneagrammet beskriver ni forskellige motivationsprofiler, der alle bygger på unikke og præcise værdier. Ved at lære mere om motivation i teori og praksis bliver du bedre til at vælge til og fra ift. de rigtige ting for dig, træde ind eller ud af relationer på det rigtige grundlag samt træffe beslutninger, der skaber mening og værdi for dig selv og dem omkring dig.

På workshoppen lærer du:

- Hvordan du selv motiveres og udvikler dit talent bedst muligt
- Kvaliteten af din motivation og dermed, om du handler ud fra det bedst mulige fundament
- Hvordan du motiverer eller inspirerer dem omkring dig
- Hvordan vi motiveres af helt forskellige ting og dermed reagerer forskelligt på f.eks. teamarbejde, opgaveløsning, læring mv.

Medbring:

På talentworkshoppen skal du sørge for at medbringe pen og notepapir.

Underviser:

Søren Poulsen er Senior Leadership Developer hos Novozymes, hvor han de seneste to år har arbejdet med udvikling og engagement af såvel ledere som medarbejdere. Tidligere har han været hos Novo Nordisk i 22 år i forskellige roller; heriblandt både projektleder og Leadership Development Specialist. Søren har en kandidat i biologi og er desuden uddannet coach i motiverende psykologi.

Faglige Forløb

KLIMA

Klimatilpasning – hvad kan vi selv gøre?

Hvornår: 7/10, 21/10 og 4/11

Du har helt sikkert hørt om klimakrisen hele dit liv. Det kan være, at du er blevet træt af at høre mere om klimakrisen og tænker: "Jeg kan alligevel ikke gøre nogen forskel". Det kan også være, at du ikke kan vente med at være med til at løse klimakrisen.

Uanset hvad du tænker om klimakrisen lige nu, så giver dette faglige forløb dig viden om de nyeste teknologier inden for klimatilpasning, og om hvordan du selv kan tage gode beslutninger om klimatilpasning. Du får også et unikt indblik i forskellige karrieremuligheder, der kan bringe dig ud til frontlinjen af klimakampen, som i høj grad bliver en kamp mod vandet - en vandkamp.

I løbet af de tre workshops får du mulighed for at møde og tale med tre eksperter, en klimaforsker, en geolog og en kommunal miljømedarbejder, der på hver sin måde arbejder professionelt med klimatilpasning i Danmark.

På det faglige forløb får du:

- Viden om konsekvenser ved klimaændringer i din egen levetid.
- Viden om forskellige klimatilpasningsteknologier.
- Erfaring med at bruge enkelte computermodeller til at tage beslutninger om klimatilpasning.
- Indblik i konkrete eksempler på karriere inden for klimatilpasning.

Underviser:

Bjarke Takashi Røjle Christensen er udviklingskonsulent ved LIFE fonden, hvor han til dagligt udvikler naturvidenskabeligt undervisningsmateriale til brug på ungdomsuddannelserne. Bjarke har en ph.d. i eksperimentel atom- og laserfysik fra Niels Bohr Institutet, og han har også undervist på gymnasier i Hovedstadsområdet. I 2017 var han blandt finalisterne i årets Ph.d. Cup, som har til formål at sprede dansk forskning ud til en bred offentlighed ved at sætte fokus på de bedst formidlede ph.d.-afhandlinger fra landets universiteter. Bjarke har været en højt ratede underviser på ATU siden 2018

STEM

Humanbiologi

Hvornår: 23/10, 29/10 og 6/11

Hvordan virker kroppen? Hvilke fysiologiske ændringer sker der, når du arbejder, eller når du bliver syg? Lægevidenskaben bliver stadig klogere på de enkelte funktioner og sammenhænge i menneskets krop. På dette faglige forløb dykker du ned i tre centrale områder af kroppens anatomi, fysiologi og regulering.

På den første workshop kommer du til at forstå og arbejde med et af kroppens vitale organer – *hjertet*. Du kommer til at se på dette organ i sammenhæng med kredsløbet og undersøger bl.a., hvordan hjertet finder ud af, at vi motionerer. På den anden workshop får du et indblik i *nervesystemet* og cellernes funktion, og hvordan nervegiften *novichok* påvirker kroppen. På tredje og sidste workshop udforsker du endokrinologien og undersøger, hvordan *hormonerne* i kroppen virker og regulerer vækst, blodsukker, urinproduktion og reproduktionen.

Undervisningen foregår i lokaler på medicinstudiet (Mærsk Tårnet) og vil veksle mellem oplæg og gruppearbejde med relevante kliniske og fysiologiske cases.

På det faglige forløb lærer du:

- Om tre centrale områder af kroppens anatomi, fysiologi og regulering
- Om forskelle mellem den raske og syge menneskekrop
- At gennemgå konkrete cases inden for de tre områder

Underviser:

Morten Bækgaard Thomsen er lektor på Biomedicinsk Institut, Københavns Universitet. Han er kursusleder på faget Basal Humanbiologi, som alle medicinstuderende skal igennem. Derudover forsker han bl.a. i hjertet, herunder hjerterytmeforstyrrelse og -fejl.

Kosmologi og Astrofysik

Hvornår: 26/9, 3/10 og 28/10

Mennesket har nok altid kigget på himlen, nydt dens skønhed og undret sig over Universets indhold. Og folk har filosoferet over hvor Universet kom fra, hvordan det har udviklet sig til det vi ser i dag, og hvad fremtiden mon byder på.

Men med kikkerter, teleskoper og satellitter er menneskeheden kommet langt videre. Vi kan nu måle imponerende detaljer om Universets indhold. Og jo mere vi måler, desto mere overraskede bliver vi. Men vi har stadig meget at lære. I dag forstår vi omkring 5% af Universets indhold.

Med en lang række forskellige målemetoder forsøger astrofysikerne at afvriste Naturen nogle af dens hemmeligheder. Vi skaber modeller og teorier, som sammenholdt med observationer, skal give os viden og forståelse for de helt store skalaer.

Med dette kursus vil vi kaste os over nogle af de interessante områder inden for astrofysikken, nemlig mørkt stof, galakser, og Universets fremtid.

Vi kan ikke love at du finder alle svarene på dine spørgsmål om Universet, men med kurset vil du få indblik i nogle af de metoder og teknikker som astronomerne bruger, nogle af de resultater astrofysikerne har fundet, og nogle af de lettere filosofiske konklusioner kosmologerne er kommet frem til.

På kurset lærer du om:

Universets indhold, udvikling og fremtid

Gas, stjerner, mørkt stof, sorte huller, galakser, mørk energi og meget mere

Underviser:

Steen H. Hansen er Head-of-section for Dark Cosmology Center ved Niels Bohr Institutet og forsker i astrofysik og kosmologi med specielt fokus på mørkt stofs egenskaber. Steen underviser blandt andet i Relativitetsteori på Københavns Universitet.

BUSINESS

Iværksætteri, idé og marked

Hvornår: 8/10, 22/10 og 30/10

Kan iværksætteri gøre en forskel i en verden fuld af uretfærdighed?

Hvad kendetegner iværksætteri og gode ideer? Og hvordan kan vi gennem iværksætteri skabe en god fremtid i en verden fuld af uretfærdighed?

På dette forløb kigger vi på, hvad iværksætteri er, og hvad der kendetegner gode iværksættere. Iværksætteri er meget mere, end hvad vi lærer fra løvens hule og mere og mere bliver iværksætteri et middel til at løse samfundets udfordringer.

På dette iværksætterforløb skal vi kigge på, hvordan man former ideer, hvordan får dem til at flyve, og vi skal kigge på, hvordan andre løser samfundets udfordringer gennem iværksætteri. Vi skal snuse til økonomi og tale om finansiering- for bare fordi man gøre noget godt for verden, så skal man stadig have sine forretningsmodeller på plads.

På det faglige forløb lærer du:

- Hvad kendetegner gode ideer og godt iværksætteri
- Hvad er en forretningsmodel
- Kendskab til økonomi og finansiering

Underviser:

Mia Maja Hansson er stifter og direktør i Kitchen Collective og har desuden en bred erfaring med iværksætteri, da hun også har startet virksomhederne CPH Food Space og Street Food om Søerne.

Mia Maja har gjort det til sit livsmål at skabe en mere mangfoldig og bæredygtig madkultur med sunde virksomheder og mennesker, der har det godt. Hun er et kæmpe madøre og en iværksætter, der har gjort en forretning ud af at bidrage til et mere bæredygtigt madsystem ved at hjælpe andre madiværksættere i gang. Mia Maja har fokus på fællesskaber, samarbejde, synergi, deleøkonomi og kooperative organiseringsformer i alt, hvad hun foretager sig. Derudover underviser hun nye iværksættere i bæredygtigt iværksætteri samt i Innovation & Entrepreneurship ved Københavns Universitet, Københavns Professionshøjskole og er desuden konsulent ved en lang række madudviklingsprojekter.

Sted:

CPH FoodSpace, Slagtehusgade 11, 1715 København

Kitchen Collective er et inkluderende, demokratisk, deleøkonomisk og dagsordensættende madiværksætterhus med dele køkkener, events og venue, butik og viden og formidling midt i det pulserende Kødbyen i København.

Gennem værtskab, viden, inspiration og fællesskab undersøger og smager vi på morgendagens madscene. Det gør vi blandt andet ved at tilbyde en praktisk, kulinarisk rugekasse for madiværksættere, hvor sunde og bæredygtige madidéer kan udvikles, produceres og testes på få, før de kan udbredes til glæde og gavn for mange.

Vi sætter med andre ord scene til madiværksætteriet, fordi vi tror på, at madiværksættere er fyrtårne for velsmagende løsninger på et sundere og mere bæredygtigt madsystem.

Jura og cybersikkerhed

Hvornår: offentliggøres senere

Juraen skaber de grundlæggende rammer for vores samfund og den verden, vi lever i. Gennem love og regler har vi over mange hundrede år udviklet et fælles sprog, som definerer de normer og principper, der identificerer os som folk og samfund og definerer de værdier, vi som befolkning vælger at leve under.

Men regler skal være klare og præcise, så vi som borgere og virksomheder ved, hvad vi skal rette os efter, og så vi kan forudsige vores retsstilling i mødet med staten og andre medborgere. Dette kaldes for retssikkerhed. Udover at regler skal være klare og præcise, skal de også afspejle det samfund, som vi lever i. Derfor er det afgørende, at juraen kan følge med samfundsudviklingen og imødekomme behovet for mere moderne og tidssvarende regler.

Et eksempel på en samfundsudvikling, der i stadig større grad udfordrer juraen og de regler, som skaber rammerne for vores samfund, er den digitale udvikling, som de sidste 20 år har taget verden med storm.

Danmark har – som et af de mest digitaliserede lande i verden – grebet de digitale muligheder og integreret IT i samfundet. Det betyder f.eks. at vores elnet, vores sundhedsvæsen, vores bank- og betalingsvæsen og vores kommunikation styres af digitale systemer. Den digitale udvikling skaber øget velfærd i vores samfund, fremmer effektiviteten og mindsker afstanden mellem os, når vi skal kommunikere med hinanden. Men der er også en bagside af medaljen med den øgede digitale udvikling. Ved at overlade vitale samfundsaktiviteter til digitale løsninger, gør vi os nemlig sårbare for cyberangreb, som reelt kan lamme eller ligefrem lukke vores samfund ned.

På det faglige forløb bliver du klogere på juraen gennem cases inden for dette område og får indsigt i, hvordan den digitale udvikling kommer til udtryk gennem en lang række nationale og internationale love og regler.

På det faglige forløb lærer du:

- Jura og dens metode
- Indblik i juraens grundlæggende regler
- Forskellene på datasikkerhed, informationssikkerhed og cybersikkerhed
- De centrale regler om beskyttelse af kritisk infrastruktur og hvordan man skal forstå dem
- Reglernes styrker og svagheder i en bredere samfundsmæssig kontekst

Underviser:

Daniel Y. Bujandric er ekstern lektor på Det Juridiske Fakultet på Københavns Universitet og er ansat som embedsmand i den danske centraladministration, hvor han rådgiver regeringen om centrale juridiske problemstillinger indenfor statsretten. I december 2022 modtog han ATU's undervisningspris.

TALENT

Trivsel og flow

Hvornår: 1/10, 10/10. og 24/10

Der bliver talt meget om mistrivsel for tiden, særligt blandt de unge, men hvad skyldes den, og er den egentlig så udbredt, som medierne giver indtryk af? Vi lever i en tid præget af nye teknologier, sociale medier, omgangsformer og måder at arbejde på. Det kan derfor være relevant at spørge, hvordan - og i hvilket omfang - tidens forandringer påvirker vores oplevelse af at være i verden. På godt og ondt.

I et forløb på i alt tre workshops vil vi identificere tendenser i tiden, hvilke potentielle udfordringer de stiller os overfor i forhold til trivsel, og hvad vores fremtidige handlemuligheder kunne være for at skabe en verden fuld af flow og meningsfuldhed. Som individer, som grupper og som samfund.

Vi vil blandt andet beskæftige os med Hartmut Rosas begreb om accelerationssamfundet, og hvordan det øgede tempo negativt påvirker vores evne til at være til stede i nuet. Når samfundet er optimeret til effektivitet og hastighed, hvor finder vi så plads til fordybelse og forbundethed med hinanden og verden omkring os?

På det faglige forløb bliver du desuden præsenteret for fænomenet om oplevelsessamfundet (Svend Brinkmann), stress som følge af mangel på mening (Helle Hein), Abraham Maslows begreb om selvrealisering og ikke mindst, hvordan man skaber de bedst mulige vilkår for oplevelse af flow og fordybelse (Mihaly Csikszentmihalyi).

Du vil få indblik i fremherskende teorier om vores samfund, fællesskab og psykologi og blive bedt om, individuelt og i grupper, aktivt at tage stilling til tendenser i tiden, og hvordan vi bør forholde os til dem.

På det faglige forløb lærer du:

- Om centrale teoretikers tænkning om vores samtid
- At anvende denne tænkning til at belyse trivselsdagsordenen
- Filosofisk metode til at belyse spørgsmål

Underviser:

Silas Longfors er cand.mag. i filosofi fra Københavns Universitet. Herudover har han afholdt flere kurser for unge med filosofien som omdrejningspunkt og lavet meget frivilligt arbejde for unge bl.a. i Amnesty International og danske fængsler. Til daglig arbejder han i Den akademiske Fagforening DM.

Studieværktøjer

Sådan bliver du dygtigere til gruppearbejde

Hvornår: 19/11

Hvad er de grundlæggende ting det er vigtigt at være opmærksom på for at kunne bidrage max til et effektivt arbejdsklima i studiegruppen og hvordan kan den viden og erfaring bruges videre ud på arbejdsmarkedet?

Det er omdrejningspunktet i en 3 timers workshop om tillidsfuldt samarbejde baseret på forskningen bag bogen Radical Collaboration® af Jim Tamm og Ron Luyet og FIRO® teorien udviklet af Will Schutz. På workshoppen vil Eva Stenby Carlsen dele egne erfaringer med udvikling af high performance teams og facilitere en række aktiviteter, der danner grundlag for dybdegående dialog og læring blandt deltagerne.

Til workshoppen skal du medbringe din nysgerrighed og åbenhed samt 'gammeldags' kuglepen og notesbog – ikke din pc.

På workshoppen får du:

- Indsigt i de vigtigste modeller, der beskriver et teams udvikling
- Værktøjer til at sikre at I modnes som team og skaber ekstraordinære resultater sammen
- Større forståelse for andre, der er anderledes end dig selv
- Viden om dynamikken i konflikter og gode principper når de skal løses
- Roadmap til at udvikle en gruppe til et effektivt højtpræsterende og psykologisk trygt team

Undervisere:

Eva Stenby Carlsen er ekspert i gruppeudvikling og samarbejde på tværs. Hun er uddannet mejeriingeniør, projektleder, MBA og Radical Collaboration træner. Hun har 16 års ledererfaring fra Life science og de seneste mange år har hun ejet konsulenthuset Carlsen&E sammen med sin mand Jens Carlsen, hvor de arbejder internationalt med at udvikle ambitiøse teams. Eva er desuden underviser hos IDA og Lederne KompetenceCenter.

Tænk kreativt med Design Thinking

Hvornår: 28/11

Kreativ tænkning kan bruges på et utal af måder – lige fra udarbejdelsen af din næste skoleopgave til udviklingen af dit helt eget produkt. Hvis man forstår at bruge kreativ tænkning rigtigt, kan man nemlig udfordre og udvikle den måde, man sædvanligvis tænker på, og på den måde skabe endnu bedre resultater.

Derfor bliver du i denne workshop introduceret til Design Thinking - en kreativ proces, som designere benytter til blandt andet at få nye idéer samt udvikle produkter og services. Vi dykker ned i både divergent og konvergent tænkning, samt specifikke øvelser og konkrete teknikker til at tænke mere kreativt.

Vi tror på 'learning by doing'-princippet, hvorfor vi ikke blot undersøger Design Thinking-processen, men også bruger den på et specifikt problem - så du kommer herfra både med teoretisk og praktisk erfaring.

Du skal medbringe skrive- og tegneredskaber, gerne i forskellige farver.

På workshoppene lærer du:

- Hvorfor det er vigtigt at tænke kreativt - og få teknikker til at tænke mere kreativt
- Om teorien bag Design Thinking
- Hvordan man arbejder med Design Thinking-processen
- Tips til hvordan man kan bruge Design Thinking i sin hverdag, arbejde, mv.

Underviser:

Elisabeth Hougaard har en kandidat i Kommunikationsdesign fra RMIT University i Australien og driver desuden sit eget design studio, hvor hun arbejder med branding og web design for virksomheder indenfor bæredygtighed, sundhed og wellness. Derudover afholder hun workshops for unge og kreative i design thinking, branding og life design, ligesom hun også selv har gået på ATU.

Præsentationsteknik og gennemslagskraft

Hvornår: 21/11

Vi er alle stødt på dem. De der mennesker, der kan gøre selv det mest kedelige og knastørre emne interessant. De mennesker, der kan få selv de mest ulogiske beslutninger til at virke geniale – som at stribet tøj bør forbydes. De mennesker, som nærmest drager publikum ind ved deres blotte tilstedeværelse. Men hvordan gør de det?

Det får du mulighed for at prøve kræfter med på denne workshop. Vi tager udgangspunkt i den klassiske retorik, herunder Aristoteles og Cicero, men går meget praktisk og konkret til værks.

Vi arbejder indledningsvist med nogle helt enkle, men stærke værktøjer til at strukturere sin præsentation. Her bliver du gjort opmærksom på stemmens og kroppens funktion i den retoriske situation, ligesom du lærer at indtage rummet og sætte en stemning.

Herefter arbejder vi med argumentationsteknik og lærer at bygge en overbevisende tale op. Samtidig arbejder vi med at tilpasse talen til den retoriske situation (eksamen, præsentation, konfirmationstale, andet), og vi undersøger begrebet topik. Her er der plads til at lære at bruge kreativitet på en konstruktiv og meget overbevisende måde.

Til workshoppen skal du være forberedt på at stille dig op foran klassen og tale. Alle bør forvente at skulle præsentere minimum én gang i løbet af workshoppen i et trygt og sikkert miljø.

På workshoppen lærer du:

- Grundlæggende teori om den retoriske situation
- Konkrete, praktiske værktøjer til at strukturere din tale
- Om talens delelementer og deres funktioner, herunder indledning, argumentation (topik), eksempelbrug og afslutning, foruden gendrivelse og stilfigurer
- Om stemmens og kroppens påvirkning på fremførelse af tale, oplæg, foredrag, eksamen

Underviser:

Nynne Munk har en bachelor i Communication & Cultural Encounters fra Roskilde Universitet, hvor hun specialiserede sig i mundtlig kommunikation, som hun efterfølgende supplerede med en kandidat i Kommunikation fra Aalborg Universitet. Hun har undervist i mundtlig formidling siden 2017 og har arbejdet med en bred målgruppe gennem årene.

Effektive studieteknikker

Hvornår: 03/12

Når notat-, læse- og hukommelsesteknik optimeres, styrkes den dybere forståelse og selvstændige tænkning. Nye sammenhænge og større stofmængde kan bringes i anvendelse. Dette er især vigtigt, når du går fra at være gymnasieelev til at studere på universitetet.

På denne workshop får du udvidet din metodiske værktøjskasse og bliver klædt på til dine fremtidige studier og arbejdsliv, hvor der bliver skruet op for kompleksiteten og selvstændigheden i opgaveløsningen. Samtidig vil workshoppen bidrage til, at din studietid rent fagligt bliver så spændende og udfordrende som overhovedet muligt ved at give dig de nyeste teknikker til at bearbejde viden og information.

Workshoppen, og de teknikker som præsenteres, tager udgangspunkt i den nyeste viden om læring og hjernens funktioner. Du vil få rig mulighed for at afprøve de lærte teknikker med det samme, så du kan opleve, hvordan de virker.

Du skal selv medbringe læsemateriale i form af i alt tre fagbøger, gerne spredt ud over de tre videnskabsretninger naturvidenskab, samfundsvidenskab og humaniora, samt fire penne i forskellige farver og noget at notere på.

På workshoppen lærer du:

- Hvordan din hjerne opfatter, bearbejder og husker information og viden
- Hvordan du kan huske det, du har læst – også til eksamen
- Hvordan du kan komme pensum igennem flere gange på samme tid
- Hvordan du kan tage hurtige, brugbare notater vha. mindmap
- Tips til hvordan du kan top-performe til dine eksaminer

Underviser:

Konsulent, cand.merc. Mads Brøbech har i 15 år undervist studerende, ledere og specialister i at bruge hjernen bedre til at studere og lære mere effektivt – fra gymnasieelever til MBA-studerende.

Sådan bliver du klogere på din og andres adfærd

Hvornår: 27/11

Har du nogensinde tænkt på, at der er nogle, som du synes, det er nemmere at arbejde sammen med end andre? Eller hvorfor der er nogen – måske inklusiv dig selv – der taler mere, end de lytter? Eller hvordan nogen er gode til at sætte nye ting i gang, hvor andre er bedre til afslutte?

Det er der en god grund til, for vi er som mennesker drevet af noget forskelligt, og det kan være frustrerende, når man skal arbejde sammen, medmindre man forstår at udnytte det.

Adfærdstyper er et værktøj til at forstå din og andres adfædspræferencer. Det er et værktøj, som mange virksomheder bruger, blandt andet når de skal rekruttere nye medarbejdere, men også når en afdeling gerne vil blive bedre til at samarbejde.

På workshoppen vil du blive klogere på din og andres adfærd, samt hvordan du kan bruge den viden, når du f.eks. skal skrive opgaver sammen med andre, eller gerne vil have andre til at lytte til det, du har at sige.

Vi vil dykke ned i et adfædsprofil-værktøj, der hedder EASI, og du vil finde frem til din fortrukne adfærdstype.

På workshoppen lærer du:

- Hvad er en adfædsprofil, og hvad er adfærdstyper?
- Hvorfor skal du overhovedet være nysgerrig på din og andres adfærd?
- Hvilken type er du mest?
- Hvordan spotter du forskellige typer?
- Hvordan kommunikerer du bedst til hvilke typer og hvorfor?

Underviser:

Marianne Holmboe er uddannet cand.psych. og har beskæftiget sig med mennesker og adfærdstyper i mere end et årti. Hun har desuden været HR-chef i Gyldendal-gruppen siden 2013.

Åbent Akademi

September

På rejse gennem universet

Ved astrofysiker, cand.scient. Tina Ibsen

Hvor: CSS

Hvornår: 5/9

Beskrivelse: Vi bor på en lille blå prik i et meget stort univers. I denne forelæsning tager vi på en rumrejse, hvor vi starter hjemme på Jorden og fortsætter til kanten af det kendte univers. På vejen kommer vi forbi mange forskelligartede planeter, fjerne stjerner og smukke stjernetaager, vi ser på sorte huller og gigantiske galaksehobe.

Jeres rejseguide på denne rumsafari er astrofysiker Tina Ibsen, der har skrevet en række populærvidenskabelige bøger om rummet, og som også er vært på podcasten RumSnak.

Dyrs vokale evolution

Ved Coen Elemans, Professor i Lyd og Adfærd ved Biologisk Institut, Syddansk Universitet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 9/9

Fra Kemi til Krop – besøg på Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi

Hvor: Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi

Hvornår: 18/9

Beskrivelse: Interesserer du dig for kemi og biologi? Er du nysgerrig på, hvordan medicin finder vej og virker i vores krop? Og vil du høre om, hvordan brug af medicin på mange måder er en spejling af det, der foregår i samfundet omkring os?

Så kom med til workshop hos Institut for Lægemedeldesign og Farmakologi, hvor tre passionerede forskere holder oplæg kombineret med hands-on eksperimenter om netop disse emner. Workshopen kombinerer videnskab om natur, sundhed og samfund.

Vi starter med et oplæg om, hvordan molekyler bliver til medicin, og hvordan medicin bliver optaget, fordelt og virker i menneskekroppen. Herefter lærer du gennem hands-on øvelser, hvordan medicin designes f.eks. med hjælp fra andre kemiske stoffer, så den når sikkert frem til det sted i kroppen, hvor den skal virke.

Vi slutter med at sætte fokus på medicinens rolle i samfundet, og hvordan befolkningen bruger medicin – ikke bare til at behandle sygdomme, men i lige så høj grad til at få os til at præstere bedre, se bedre ud og skabe energi – med alle de etiske udfordringer brug af medicin medfører.

Program:

13.30 – 14.00	Velkommen	Studerende
	Oplæg 'Om farmaceutuddannelsen'	
14.00 – 14.10	Pause	
14.10 – 14.55	Oplæg 'Hvordan virker lægemidler'	Ulf
14.55 – 15.10	Pause	
15.10 – 15.40	Oplæg: 'Lægemiddelformulering'	Jette
15.40 – 17.10	Hands-on øvelser: 'Lægemiddelformulering'	Jette + studerende
17.10 – 17.20	Pause	
17.20 – 18.00	Oplæg og cases: 'Study drugs'	Lotte
18.00 – 18.15	Tak for i dag, spørgsmål m.m.	Studerende
18.15 – 18.45	Mulighed for rundvisning, kræver tilmelding	Studerende

Aktion Möwe - 80-årsdagen for det tyske angreb på dansk politi under besættelsen

Ved museumsleder, ph.d. Frederik Strand og cand.mag. Anders Brandt Lundager, begge fra Politimuseet

Hvor: Kristeligt Dagblad

Hvornår: 19/9

Beskrivelse: Den 19. september 2024 er 80-årsdagen for et af de mest gennemgribende tyske indgreb i Danmark under besættelsen – og samtidigt den sorteste dag i dansk politis historie. Det skete, da Den højere SS- og Politifører i Danmark, Günther Pancke, iværksatte en landsdækkende aktion, den såkaldte 'Aktion Möwe' mod det danske politikorps.

Gennem afvæbning og pression, i form af gidseltagning og deportation af ca. 2.000 betjente til tyske KZ- og arbejdslejre, ville Pancke eliminere den potentielle trussel fra den store, velorganiserede danske politistyrke og samtidig reorganisere etaten under tysk overherredømme. Aktionen og de tyske hensigter endte i kaos, da det danske politi utilsigtet blev opløst – dette med store konsekvenser for besættelsesmagten selv og det danske samfund, der stod tilbage uden nationalt politi resten af besættelsen.

Foredraget er baseret på en ny bog om emnet, Aktion Möwe - 19. september 1944. Det tyske angreb på dansk politi under besættelsen skrevet af de to foredragsholdere (Lindhardt og Ringhof, udkommer i september 2024). Der vil være mulighed for at erhverve sig bogen ved den efterfølgende reception.

Jelling-stenens hemmelighed

Ved Lisbeth Imer, Seniorforsker, runolog, Nationalmuseet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 23/9

Livesteam: Spejlbilleder og molekyler

Ved professor i kemi Karl Anker Jørgensen ved Institut for Kemi, Aarhus Universitet

Hvornår: 24/9

Beskrivelse: Spejlbillede-molekyler består af samme atomer, men er et spejlbillede af hinanden. Det ene kan være vital for os mens den anden version kan være giftig. Derfor er det afgørende at forstå molekylernes struktur – bl.a. når der udvikles nye lægemidler.

Dine to hænder er ikke ens: den ene hånd er et spejlbillede af den anden. På samme måde er det med en række vitale molekyler inden i os og omkring os – livets molekyler. De består af samme slags atomer, men er spejlbilleder af hinanden. Forunderligt nok er det ofte kun den ene af de to spejlbillede-versioner af disse molekyler der forekommer i os mennesker.

Ligesom kun højre hånd passer i en højre-handske, er det med spejlbillede-molekyler og receptorer for kroppens sanser: fx har molekylet, som passer i vores receptor for duften af jordbær, en spejlbillede-version – og dét molekyle sanser vi som duften af basilikum.

For andre molekyler kan den ene spejlbillede-version være vital for os, mens den anden version kan være giftig eller ligefrem dødelig.

Derfor er den rumlige opbygning af fx et lægemiddel ofte af afgørende betydning for dets biologiske og derigennem helbredsmæssige effekt. Under foredraget vil du høre eksempler på hvordan Aarhus-forskere har bidraget til udvikling af nye lægemidler pga. deres ekspertise i molekyler og deres spejlbilleder og hvordan denne nye forskning kan bidrage til en mere bæredygtig fremstilling af lægemidler.

Du vil også høre om hvordan spejlbillede-molekyler påvirker vores liv og omgivende samfund.

Livesteam: Swampland programmet, strengteori, mørk energi, ekstra dimensioner

Hvornår: 26/9

Beskrivelse: Hvad var Big Bang? Hvad var der før? Hvorfor er mørk energi problematisk? og hvad i alverdenen laver en teoretisk fysiker i en sump???

Dette oplæg er en moderne beretning af de sidste 200 år af fysikkens historie, hvordan det har ledt til de to mest testede og succesfulde teorier nogensinde og hvorfor vi alligevel har - sagt på den pæneste måde - fuldstændig fejlet. Det bliver en bindegal fortælling fra en krølhåret fysiker

om kosmiske hjernevidere, det mindste tal, ekstra dimensioner og alle universer på én gang. Var der ikke også noget med en sump? Så kom nysgerrig og med mod på at stille spørgsmål som endnu ikke har nogle svar!

Oktober

Livesteam: Jordens forhistoriske klimakatastrofer

Ved professor i geofysik David Lundbek Egholm ved Institut for Geoscience, Aarhus Universitet

Hvornår: 1/10

Beskrivelse: Igennem Jordens 4,6 mia. års historie har klimaet ændret sig mange gange – fra ekstreme kuldeperioder hvor Jorden var dækket af is og sne til globale hedeølger med skove og krokodille-lignende dyr i Arktis. Variationer i drivhuseffekten har spillet en nøglerolle hele vejen igennem, men hvad styrede drivhuseffekten før vi mennesker kom til, og hvad kan vi lære af det?

Én af Jordens unikke egenskaber er at dens yderste lag er brudt op i store plader som kan bevæge sig, kaldet pladetektonik. Når de tektoniske plader bevæger sig, kan det resultere i perioder med mange vulkanudbrud som tilfører CO₂ til atmosfæren. Ligeledes kan bevægelse i de tektoniske plader også resultere i perioder med meget bjergkædedannelse som fjerner CO₂ fra atmosfæren ved at omdanne CO₂ til mineraler som bindes i jordlagene. Jordens pladetektonik har altså en tydelig indvirkning på vores klima via dens påvirkning på kulstof, C, et yderst vigtigt grundstof. Kulstof indgår i alle organiske forbindelser og har en helt essentiel rolle for livet på Jorden. Ud over at spille en rolle i biologiske processer på Jordens overflade er kulstof også en vigtig del af de geologiske processer dybt nede i jorden hvor man finder både olie, gas og mineraler. Udvekslingen af kulstof mellem atmosfæren, de biologiske processer på planetens overflade og de geologiske processer dybt nede i jorden kaldes for Jordens kulstofkredsløb.

Kom og hør om Jordens klimahistorie, kulstofkredsløbet og menneskers indflydelse på det. Du vil i foredraget også høre mere om omdannelse af CO₂ til mineraler og hvordan forskerne vil udnytte Jordens geologiske lag til aktivt at fjerne CO₂ fra atmosfæren. Jorden har en 4,6 mia. år lang klimahistorie – hvad kan vi lære af fortiden og hvor er vi på vej hen?

Making Games in 2024

Hvor: Center for Digital Play, ITU

Hvornår: 2/10

Beskrivelse: Come and visit the MSc in Games at the IT University in Copenhagen. We are one of the oldest and most well-established study programs for game development in the world, and our staff and students would love to discuss with you what play and games mean, what it takes to make them, and how they fit into the culture and society of the future. We'll have short presentations by staff and ITU students to get us started, followed by a discussion of several topics – playful technologies, game development practices, the games industry, play in society etc. – and rounded off by a tour of our facilities. We are very excited to hear your questions and views, because it's your generation we are making games for and soon with! The event will take 2 hours.

Datalogien i din hverdag: Fra algoritmer til kunstig intelligens

Ved Kasper Green Larsen, professor i Computer Science, leder af Algorithms, Data Structures and Foundations of Machine Learning research group, Aarhus Universitet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 7/10

UFO'erne kommer!

Ved astrofysiker, ph.d. Michael Linden-Vørnle, DTU Space

Hvor: Københavns Universitet

Hvornår: 7/10

Beskrivelse: Findes der intelligent liv i universet? Med stor sandsynlighed ja! Har de besøgt Jorden? Med stor sandsynlighed nej! Hvert år fortæller mennesker om mystiske syn på himlen og for langt de fleste mennesker er 'UFO' synonym med et rumskib fra en anden planet. Den moderne UFO-mythe opstod i kølvandet på 2. verdenskrig i en tid, hvor opmærksomheden var særligt skærpet på nye mulige teknologier fra fjendens hånd. Senest har USA's forsvarsministerium offentliggjort beretninger om mystiske himmelfænomener observeret af jagerpiloter i perioden 2006-2015 og udtalt, at der er tale om noget uforklarligt derude.

Til denne forelæsning undersøger vi de væsentlige elementer i UFO-myten samt om vores eftersøgning af liv både i- og udenfor solsystemet.

Betydningen af tidlige investeringer i børns sundhed – sundhedsplejerskeordningen gennem 100 år

Ved Miriam Würtz, Lektor i sundhedsøkonomi, Økonomisk Institut, Københavns Universitet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 21/10

KVINFOs historie - Oplysning, debat og kampen for ligestilling

Ved fhv. direktør for KVINFO, mag.art. Elisabeth Møller Jensen

Hvor: Kristeligt Dagblad

Hvornår: 22/10

Beskrivelse: Gennem årtier har KVINFO spillet en betydningsfuld rolle i det danske samfund med at forske i og formidle viden om køn og ligestilling. Modsat manges opfattelse, er KVINFO et biblioteksprojekt fra 1960'erne og ikke et rødstrømpeprojekt fra 1970'erne.

Grundlaget blev lagt tilbage i 1964, da forfatteren Nynne Koch fik lov til at bruge en time om dagen på at opbygge et arkiv over kvinderelevant litteratur på Det Kongelige Bibliotek. Organisationen begyndte altså som noget så usædvanligt som et dansk one-woman-projekt.

KVINFO, der blev anerkendt som selvejende institution i 1987, fik gennem mange år både national og international anerkendelse og udviklede store projekter såsom Ekspertdatabasen, Mentornetværket og Melle møstprojektet. Over lange stræk er KVINFO altså historien om et succesfuldt folkeoplysningsprojekt. Men også et projekt, der undervejs blev mødt af en stiv politisk kuling - ikke mindst, da daværende kulturminister Mette Boch under store protester lukkede KVINFOs bibliotek i 2017.

Livesteam: Teleskopet – vores øje til universet

Ved professor i astrofysik Hans Kjeldsen ved Institut for Fysik og Astronomi, Aarhus Universitet, og museumsinspektør i videnskabshistorie Hans Buhl ved Science Museerne, Aarhus Universitet

Hvornår: 22/10

Beskrivelse: Teleskoperne giver os ikke bare flotte billeder, men kan også give os viden om bl.a. big bang og universets udvidelse, samt om stjerners grundstofindhold og deres exoplaneter. Hør om teleskopets historie og hvordan det er nøglen til at forstå universet.

November

Hvor blev mine data af? Hvordan digitalisering skaber nye huller i historien.

Ved Nanna Bonde Thylstrup, Lektor i Moderne digital kultur ved Institut for Kunst- og Kulturvidenskab, Københavns Universitet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 4/11

Livesteam: Tal, tilfældigheder og tipping points

Ved professor i statistik Susanne Ditlevsen ved Institut for Matematiske Fag, Københavns Universitet

Hvornår: 5/11

Beskrivelse: Statistik kan nemt misbruges og fejltolkes, men statistik spiller også en vigtig rolle i at forstå verden omkring os. Hør om statistikkens heldige og mindre heldige historier og dyk ned i den nyeste forskning omkring tipping points i klimaet.

Når salget af cykelhelme stiger er der flere cykelulykker. Ergo er det farligt at køre med cykelhjelme! Eller er det nu også det? Måske bliver der solgt flere cykelhelme fordi det er blevet farligere at cykle i trafikken? Men er det nu også rigtigt? Måske bliver der bare solgt flere hjelme og der er flere ulykker fordi der er flere der cykler? En sammenhæng betyder ikke, at der også er en årsagssammenhæng. Statistik kan nemt misbruges og fejltolkes, men statistik har spillet og spiller også en meget vigtig rolle i at forstå og afdække hvordan verden hænger sammen. Mange videnskabelige opdagelser er først blevet gjort udelukkende ved at undersøge statistiske sammenhænge – og først senere er de underliggende årsager blevet opdaget og forstået.

Kom og hør professor i statistik Susanne Ditlevsen fortælle om statistikkens heldige og mindre heldige historier – fra sømænd med skørbug, til børnedødelighed på fødselsklinikker, en teknisk fejl i en rumfærgen der havde fatale konsekvenser og mulig racisme i amerikansk politi.

I foredraget vil du også dykke ned i Susannes egen forskning – fx om matematikken bag 'tipping points' og hvordan man vha. statistik kan forudsige sandsynligheden for at Europas varme havstrøm vil kollapse i dette århundrede.

Molekyler mødes og god klik-kemi opstår

Ved nobelprismodtager, professor, ph.d. Morten Meldal, KU

Hvor: CSS

Hvornår: 7/11

Beskrivelse: Klik-kemi-konceptet blev udviklet samtidig i forskellige laboratorier rundt omkring i verden i 1990'erne. Der var et særligt indtrængende behov for kvantitative kemiske reaktioner/molekylære LEGO®-klodser til at håndtere presset fra kombinatorisk videnskab til at syntetisere, screene og identificere tusinder – millioner af kemiske forbindelser. Under undersøgelser af kombineret Peptid-diversitet, opdagede vi mere eller mindre tilfældigt CuAAC klik-reaktionen i 2001.

Mekanismen for reaktionen vil blive diskuteret, og dens anvendelser i en bred vifte af forskningsundersøgelser, så som overflade modifikation, mimik-studier, strukturel kontrol og protein-konstruktion, vil blive præsenteret. De mere eksistentielle aspekter og vores fundamentale forståelse af kemi, vigtigheden af tilfældige opdagelser inden for videnskaben, samt løftet til den unge generation om at inspirere til at studere kemi for en bedre fremtid, vil også blive diskuteret til denne forelæsning.

Vores seneste resultater mht biologien for Alzheimers dementia vil blive præsenteret. Vores antistofagtige såkaldte betabodies, der laves ved CuAAC klikkemi, og deres anvendelse til opløsning af Alzheimer fibriller *in vitro* bliver beskrevet. Vi opdagede også at Alzheimer peptider danner autokatalytiske komplekser, der er proteolytisk aktive og kløver Alzheimer peptiderne selv. Den mulige toksiske effekt af denne proteolytiske aktivitet for hjernens neuroner vil blive belyst.

AI mellem fornuft og følelse

Ved professor, ph.d. Jan Damsgaard, CBS

Hvor: Københavns Universitet

Hvornår: 11/11

Beskrivelse: Udviklingen inden for kunstig intelligens (AI) er gået utrolig stærkt de sidste par år, og den har haft en dybdegående indvirkning på det globale samfund og økonomi. Denne teknologiske revolution, der breder sig hurtigere end tidligere digitale innovationer, er blevet central i mange sektorer. Forelæsningen udforsker, hvordan generativ AI, såsom ChatGPT, transformerer både private virksomheder og den offentlige sektor. Eksempler inkluderer effektivisering af sagsbehandling, optimering af HR-opgaver, forbedring af diagnostiske processer, samt fornyelse af kommunikationsmetoder. Samtidig sætter forelæsningen fokus på den kritiske balance mellem innovation og regulering. Det understreges, at mens EU skal regulere AI for at forhindre misbrug og sikre etisk brug, må denne regulering ikke være så restriktiv, at den hindrer europæiske virksomheders konkurrenceevne på det globale marked.

Endelig rejser forelæsningen spørgsmålet om, hvad der ligger i 'den sorte boks' af AI, og hvordan vi kan høste fordelene samtidig med, at vi adresserer ulemper og potentielt misbrug. Det er essentielt at vi alle – fra erhvervslivet til det offentlige, fra uddannelsessystemet til sundhedsvæsenet, og i vores private hjem – forstår og forholder os til de dybtgående ændringer, som algoritmer medfører i hele vores samfundsstruktur og økonomi.

Jan er professor ved Institut for Digitalisering på CBS. Derudover er Jan medlem af Rådet for SMV: Digital og en del af ekspertgruppen, der rådgiver undervisningsministeren om brug af AI i folkeskolen, gymnasiet samt voksenuddannelse. Han er også blevet udvalgt som digital vismand af Akademiet for de tekniske videnskaber. Jan Damsgaard er forfatter til bøgerne Den digitale omstilling (Djøfs Forlag, 2017), Blockchain business (Djøfs Forlag 2021) og har senest udgivet bogen AI: – Mellem fornuft og følelse (Djøf Forlag, 2023).

Livesteam: Fortidens og fremtidens vilde natur

Ved naturrådgiver Anne Eskildsen, professor i biodiversitet Rasmus Ejrnæs ved Institut for Ecoscience, Aarhus Universitet og professor i økologi Hans Henrik Bruun ved Biologisk Institut, Københavns Universitet

Hvornår: 12/11

Beskrivelse: Mange dyre- og plantearter er i disse år i tilbagegang – men hvornår begyndte nedgangen og hvad er årsagerne? Lær naturens spilleregler at kende for bedre at komme de truede arter til undsætning.

I disse år er mange dyre-, plante- og svampearter i massiv tilbagegang eller allerede uddøde – både i Danmark og i mange andre lande. Men hvornår begyndte nedgangen og hvad er årsagerne? Hvordan kunne mange planter og sommerfugle alligevel finde levesteder i middelalderens danske kulturlandskab – fx side om side med landbruget? Truslerne mod den vilde natur er menneskeskabte, men vi mennesker har også nøglen til at vende tilbagegangen til fremgang.

I aftenens foredrag vil du høre tre eksperter fortælle om årsagerne til den vilde naturs tilbagegang og om mulighederne for at vende udviklingen:

- Rasmus Ejrnæs, professor i biodiversitet, vil tage dig med tilbage til vores dybe forhistorie til en tid hvor planeten endnu myldrede med store eksotiske dyr – blandt andet huleløver.
- Hans Henrik Bruun, professor i økologi, vil være din guide på en tidsrejse gennem det historiske landskab, som var domineret af blomster- og insektrige enge og overdrev med bredkronede træer, og gennem 1800-tallets industrialisering af landbrug og skovbrug.
- Anne Eskildsen, ph.d. i biologi og naturrådgiver, vil tage dig helt frem til nutiden, hvor biodiversiteten er presset, men hvor flere aktører melder sig på banen i kampen om at skabe bedre forhold for den vilde natur i Danmark. Hør Anne fortælle om en række naturforbedrende projekter der allerede er søsat eller planlagt rundt om i Danmark – både initiativer hos private borgere, hos myndighederne og hos store og små erhvervsvirksomheder.

Du vil i foredraget få indsigt i naturens spilleregler – herunder de naturlige økosystemer i Danmark – da det at kende naturens spilleregler er en del af løsningen som vil for alvor give plads til de truede arter.

Hologenomik: Et nyt og revolutionerende forskningsfelt om samspillet mellem dig og dine mikroorganismer

Ved professor, ph.d. Tom Gilbert, lektor, ph.d. Morten Tønsberg Limborg og lektor, ph.d. Sandra Breum Andersen, alle fra KU

Hvor: CSS

Hvornår: 13/11

Beskrivelse: De seneste års forskning har gjort det tydeligt, at mikrobiomet, dvs. alle de mikroorganismer der lever i og på dyr og planter, har en kolossal betydning for vores liv. For at kunne besvare mange af de store spørgsmål inden for biologien og lægevidenskaben, er det således ikke nok kun at kigge på dyrene og planternes eget DNA; man bliver nødt til at tage samspillet med mikroorganismerne med i betragtning.

Hologenomics er omnic-studiet af hologenomer. Et hologenom er hele sættet af genomer af en genomer af en holobiont, en organisme sammen med alle samboende mikrober, andre livsformer og vira.

Således er hologenomics et forholdsvist nyt og potentielt revolutionerende forskningsfelt, som tre forskere fra Center for Evolutionary Hologenomics i denne forelæsningsrække vil give et indblik i. Vi skal både høre om fremtidsperspektiver inden for vores forståelse af den basale evolutionsteori, om menneskets egen sundhed samt perspektiver for en mere bæredygtig fødevarerproduktion i fremtiden.

Hologenomics: Genfortælling af livets historie er sloganet for et helt nyt grundforskningscenter på KU, Center for Evolutionary Hologenomics, der åbnede i 2020.

Hjerneforskning om afhængighed

Ved dr.med., ph.d., aut.cand.psych., Jakob Linnet, leder af klinik for Ludomani og BED Odense Universitetshospital

Hvor: CSS

Hvornår: 21/11

Beskrivelse: Denne aften dykker vi ned i den nyeste forskning om, hvad der sker i hjernen, når vi er afhængige af noget. Hør bl.a. om hjernens belønningssystemer og om, hvordan det f.eks. er forventningen om at få noget at drikke eller at spise, der gør os afhængige. Bliv klogere på, hvorfor og hvordan hjernen snyder os, og hør om afhængighedens basale mekanismer. Hvad skal der til for at komme afhængigheden til livs? Dette spørgsmål bevares ved at redegøre for en række simple psykologiske redskaber.

Dansk velfærdsmodel – potentialer og problemer

Ved Jon Kvist, Professor i Europæisk offentlig politik og velfærd, Institut for Samfund og Erhverv, Roskilde Universitet

Hvor: Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab

Hvornår: 25/11

Hvor er USA på vej hen?

Ved chefredaktør Rune Lykkeberg og historiker, dr.phil. Bo Lidegaard

Hvor: Nordisk Film Biografer Imperial

Hvornår: 25/11

Beskrivelse: Bush og Obama, terrorangrebet 9/11, finanskrisen, krig i Mellemøsten, demokratiske skred, stormen på kongressen og Trumps og Bidens første fire år i et af verdens mest magtfulde embeder. Siden 2001 har amerikansk politik været præget af markante personligheder og skelsættende begivenheder. Og den 5. november vælger de så en ny præsident midt i en krisetid.

Rune Lykkeberg, der har dækket adskillige amerikanske valg, og historiker Bo Lidegaard giver os denne eftermiddag i det storslåede Imperial en historisk og idéhistorisk gennemgang af udviklingen i amerikansk politik siden årtusindeskiftet. Hvorfor gik det som det gjorde? Hvordan har udviklingen påvirket valgresultatet i 2024? Og hvad kan den nye præsident komme til at betyde for den geopolitiske verdensorden og det amerikanske samfund?

Hvor meget dansk kan en chatrobot? Sprog og ny teknologi

Ved tidl. direktør i Dansk Sprognævn, ph.d. Sabine Kirchmeier

Hvor: Københavns Professionshøjskole

Hvornår: 25/11

Beskrivelse: De nye chatbotter har indtaget scenen og kværner sig igennem bjerge af tekst, billeder og lyd. De behersker tilsyneladende sproget lige så godt som vi - somme tider endda bedre - og mange spår, at vi står overfor en teknologisk revolution.

Hvad betyder det for sprogets udvikling, at maskinerne nu har sproget i deres magt, og hvordan sikrer vi, at sprogteknologi, sprogmodeller og kunstig intelligens behersker dansk og afspejler danske samfundsforhold og kultur?

Få svarene – godt krydret med tankevækkende og underholdende eksempler på, hvordan

sprogteknologi og chatbotter håndterer mulighederne og umulighederne i vores forunderlige sprog.

December

Nordlys: Kulturen og fysikken bag de dansende farver

Ved ph.d.-stipendiat Elloise Jensen Fangel-Lloyd, DTU Space

Hvor: CSS

Hvornår: 4/12

Beskrivelse: Nordlys har fascineret mennesket de sidste årtusinder og floreret i vores mytologier i vikingetiden og romerriget såvel som det gamle Babylon. Vi vil til denne forelæsning tale om nogle af de historiske fortolkninger af nordlyset og deres fællestræk samt kort om nordlys i dansk kunst.

Vi vil se på den bagvedliggende fysik på et tilgængeligt niveau og solens virkning på jordens atmosfære og magnetfelt. Derefter hvorfor aurora forekommer visse steder og tider, samt hvordan de forskellige farver skabes.

Forelæsningen kommer ind på ét af de instrumenter, forskerne bruger til at observere nordlyset fra rummet, ASIM, som er et dansk-ledet projekt, og hvordan nordlys-dataen bruges i den nyeste forskning.

Afslutningsvis kommer vi ind på, hvordan man kan øge sandsynligheden for at se nordlys herhjemme, hvilket man bl.a. kan ved hjælp af hjælpsomme online-redskaber.